

454/15.01.02/2022

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Lausuntopalvelu**

Lausuntopyyntönnö 11.10.2022 VN/25712/2022

Lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi Alueellisesta kuljetustuesta vuosina 2023–2025

Alueellinen kuljetustuki on ollut tärkeä tukimuoto, jolla on kompensoitu Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asuttujen alueiden pk-yritysten pitkistä kuljetusmatkoista aiheutuneita lisäkustannuksia. Tukirahoituksen riittävyys ja pitkäjänteisyys vaikuttavat merkittäväällä tavalla monien alueen tuotannollisten yritysten toimintaedellytyksiin ja kannattavuuteen, joten tuen jatkaminen vuosina 2023–2025 on välttämätön ja erittäin tervetullut päätös. Jatkuvuus on varmistettava myös vuoden 2025 jälkeiselle ajalle.

Tuen merkitys on entistä korostuneempi muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa, jossa liikennöinti aiemmin monille Itä-Suomen vientiyrityksille tärkeällä Saimaan kanavalla ei ole enää mahdollista. Alueen vientiyritykset ovat joutuneet hakemaan vaihtoehtoisia logistiikkaväyliä ja monissa tapauksissa myös korvaavia markkinoita jalostamilleen tuotteille. Tilanteen haasteellisuutta on entisestään lisännyt polttoainekustannusten nousu. Etelä-Savo on valtakunnallisesti tarkasteltuna kokoaan suurempi raskaan maantieliikenteen logistiikkakeskittymä, jonka terminaali- ja huoltopalveluja käyttävät laajalti myös maakunnan ulkopuoliset kuljetusyritykset. Kuljetusalan lisääntyvät kustannukset ja kannattavuuspaineet heijastuvat samalla laajemmalti myös alaa palvelemaan muuhun yritystoimintaan.

Toimintaympäristön muutos vaikuttaa monen yrityksen kuljetuskustannuksiin ja kannattavuuteen. Muuttuneessa tilanteessa tukea tulee laajentaa Saimaan kanavaa kuljetuksiin käyttäneisiin yrityksiin. Se, etteivät kuljetukset Saimaan kanavalla ole mahdollisia, vaikuttaa vientiyritysten ohella myös monien tuontiraaka-aineista riippuvaisten tuotannollisten yritysten toimintaan.

Alueellisen kuljetustuen tulee olla kaksisuuntaista ts. tuen myöntäminen tulee olla mahdollista myös yritysten tuotannossaan tarvitsemien raaka-aineiden ja puolivalmisteiden kuljetuskustannusten nousun kompensoimiseksi. Tätä puoltaa vahvasti myös se, että Itäisen Suomen elinvoiman vahvistamiseksi syksyllä 2022 laaditussa valtiosihteerityöryhmän selvityksessä todettiin, että alueellista kuljetustukea laajennetaan, sekä käynnistetään selvitys uuden, raaka-ainekuljetuksiin keskittyvän alueellisen väliaikaisen kuljetustuen käyttöönottamiseksi. Selvitystä tukee myös puun tuonnin loppuminen Venäjältä, mikä merkitsee muutoksia raaka-ainehuoltoon ja kuljetuslogistiikkaan.

Muutos olisi myös kuljetustuen tarkoituksen ja asetustekstin mukainen, sillä tuen myöntämisen yleisiksi edellytyksiksi on asetuksen 3 §:ssä määritelty pienten ja keskisuurten jalostusyritysten tuotteiden Suomessa tapahtuva kuljetus. Tuontikuljetusten kustannuksiin kohdistuva tuki täyttää tuen myöntämisen perusteet kompensoiden jalostusyritysten sijainnista aiheutuvia ylimääräisiä kustannuksia.

Lisäksi kuljetustukeen osoitettavien myöntövaltuuksien tulee olla valtion budjetissa riittävät suhteessa äkillisesti muuttuneen toimintaympäristön aiheuttamiin lisäkustannuksiin yrityksille. Tavoitteena on oltava tuotannollisten yritysten kilpailukyvyyn ja toiminnan jatkuvuuden turvaaminen koko maan laajuisesti, myös yrityksille, jotka sijaitsevat kaukana toimivista tuonti- ja vientisatamista.

Etelä-Savon maakuntaliitto

Pentti Mäkinen
Maakuntajohtaja

Jakelu

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti maakuntaliiton asianhallintajärjestelmässä.